

ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด
ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๘)
พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่มาตรา ๗๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๙ บัญญัติให้การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง และบทบัญญัติว่าด้วยค่าฤชาธรรมเนียมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และค่าธรรมเนียมเจ้าพนักงานบังคับคดีท้ายประมวลกฎหมายดังกล่าว มาใช้บังคับโดยอนุโลมกับการบังคับคดีปกครอง ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้และหลักกฎหมายทั่วไปว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง และให้ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามบทบัญญัติดังกล่าว และเพื่อบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครอง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๔ มาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และมาตรา ๗๕/๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดจึงออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติดังกล่าว ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒^๑ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “สำนักงาน” “เจ้าพนักงานบังคับคดี” “เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา” และ “ลูกหนี้ตามคำพิพากษา” ต่อท้ายบทนิยามคำว่า “คำแถลงการณ์” ในข้อ ๓ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักบังคับคดีปกครอง หรือสำนักงานศาลปกครองในภูมิภาค และให้หมายความรวมถึงพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานบังคับคดี

“เจ้าพนักงานบังคับคดี” หมายความว่า ข้าราชการฝ่ายศาลปกครองที่มีคุณสมบัติตามประกาศ ก.ศ.ป. เรื่อง คุณสมบัติของข้าราชการฝ่ายศาลปกครองที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานบังคับคดีผู้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองและระเบียบนี้ เพื่อคุ้มครองสิทธิของคู่กรณีในระหว่างการพิจารณา

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖/ตอนที่ ๓๓ ก/หน้า ๑/๑๘ มีนาคม ๒๕๖๒

หรือเพื่อบังคับตามคำพิพากษา หรือคำสั่ง และให้หมายความรวมถึงเอกชนหรือบุคคลอื่นที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าพนักงานบังคับคดีให้ปฏิบัติการแทนภายใต้การกำกับดูแลของเจ้าพนักงานบังคับคดีด้วย

“เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา” หมายความว่า คู่กรณีหรือบุคคลซึ่งเป็นฝ่ายชนะคดีหรือบุคคลที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ได้รับชำระหนี้หรือบุคคลซึ่งได้รับโอนหรือรับช่วงสิทธิตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง และให้หมายความรวมถึงคู่กรณีฝ่ายที่ชนะคดีตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๕) หรือ (๖) ด้วย

“ลูกหนี้ตามคำพิพากษา” หมายความว่า คู่กรณีหรือบุคคลที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ชำระหนี้ และให้หมายความรวมถึงคู่กรณีหรือบุคคลที่ต้องปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง

ข้อ ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นภาค ๔ การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง ข้อ ๑๑๗ ถึงข้อ ๑๗๗ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓

ภาค ๔

การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑๑๗ การบังคับคดีปกครองเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยศาล และสำนักงาน หรือเจ้าพนักงานบังคับคดีตามคำสั่งศาล

ข้อ ๑๑๘ ให้ตุลาการเจ้าของสำนวนหรือตุลาการศาลปกครองคนหนึ่งคนใดซึ่งได้รับมอบหมายจากองค์คณะมีอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการบังคับคดีปกครองทั้งปวง เว้นแต่ในระเบียบนี้จะกำหนดให้ดำเนินการโดยองค์คณะ

ข้อ ๑๑๙ ในกรณีที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งให้ปฏิบัติตามคำบังคับของศาลปกครองชั้นต้นโดยไม่ต้องรอจนกว่าคดีจะถึงที่สุด ตามมาตรา ๗๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้คำบังคับมีผลนับแต่วันที่ถูกปฏิบัติตามคำพิพากษาได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว

ข้อ ๑๒๐ การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ดำเนินการได้จนกว่าจะมีการปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นแล้วเสร็จ เว้นแต่การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลที่ให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาชำระหนี้โดยให้ใช้เงิน ส่งมอบทรัพย์สิน กระทบการหรือดเว้นกระทำการ ให้ดำเนินการภายในสิบปีนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งในชั้นที่สุด แต่ถ้าได้มีการออกกฎหมายบังคับคดีภายในกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว หากเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาได้ร้องขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการบังคับคดีหรือเจ้าพนักงานบังคับคดีได้ดำเนินการบังคับคดีในเรื่องใดไว้แล้วก็ให้ดำเนินการบังคับคดีในส่วนนั้นต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

ถ้าคำพิพากษาหรือคำสั่งกำหนดให้ชำระหนี้เป็นงวด เป็นรายเดือน หรือเป็นรายปี หรือกำหนดให้ชำระหนี้โดยใดในอนาคต ให้นับระยะเวลาสิบปีตั้งแต่วันที่หนี้ตามคำพิพากษา หรือคำสั่งนั้นอาจบังคับชำระได้

ข้อ ๑๒๑ ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งโดยมีข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษามาตรา ๖๙ วรรคหนึ่ง (๘) ให้สำนักงานติดตามว่าได้มีการดำเนินการตามข้อสังเกตดังกล่าวหรือไม่ แล้วรายงานต่อศาล

ข้อ ๑๒๒ ในคดีที่ฟ้องขอให้ใช้เงิน เมื่อศาลมีคำพิพากษาแล้ว หากลูกหนี้ตามคำพิพากษายอมปฏิบัติตามคำพิพากษาและต้องการชำระหนี้ตามคำพิพากษาโดยไม่อุทธรณ์คำพิพากษาและนำเงินมาวางชำระหนี้ตามคำพิพากษา ให้ศาลสั่งรับเงินที่วางศาลและสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของศาลออกไปรับเงิน และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษามารับเงินภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ในกรณีนี้ ถ้าเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษามารับเงินไปแล้ว ลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่ต้องเสียดอกเบี้ยในจำนวนเงินดังกล่าวนับแต่วันที่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาได้มารับเงิน หากคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาอุทธรณ์ของศาลปกครองสูงสุดให้แจ้งศาลปกครองสูงสุดให้ทราบถึงการชำระเงินดังกล่าวด้วย

ข้อ ๑๒๓ เมื่อศาลได้ออกหมายบังคับคดีตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีแล้ว ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจดำเนินการบังคับคดีให้เป็นไปตามที่ศาลกำหนดไว้ในหมายบังคับคดีและตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายและให้มีอำนาจในฐานะเป็นผู้แทนของเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาในอันที่จะรับชำระหนี้หรือทรัพย์สินที่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือบุคคลภายนอกนำมาวางและออกไปรับให้

ให้นำความตามวรรคหนึ่งมาใช้บังคับในกรณีที่สำนักงานดำเนินการบังคับคดีในระหว่างที่ศาลยังไม่ได้ออกหมายบังคับคดีตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีหรือกรณีที่ต้องปฏิบัติตามคำบังคับของศาลโดยไม่ต้องออกหมายบังคับคดีด้วย

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้รายงานศาลและแจ้งคู่กรณีทราบหากมีข้อโต้แย้งว่าการปฏิบัติตามคำพิพากษายังไม่ถูกต้องครบถ้วน ให้ศาลพิจารณาและมีคำสั่งโดยองค์คณะ

ข้อ ๑๒๔ เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาให้ความช่วยเหลือและวางเงินค่าใช้จ่ายเพื่อปฏิบัติตามวิธีการเพื่อคุ้มครองสิทธิของคู่กรณีในระหว่างการพิจารณาหรือเพื่อบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งได้ตามจำนวนที่เห็นจำเป็น ถ้าเจ้าพนักงานบังคับคดีเห็นว่าจำนวนเงินที่วางไว้นั้นจะไม่พอ ก็ให้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาวางเงินเพิ่มขึ้นอีกได้

ถ้าเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาเห็นว่า การวางเงินค่าใช้จ่ายในการบังคับคดีไม่จำเป็นหรือมากเกินไป ก็อาจยื่นคำร้องต่อศาลภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งได้ คำสั่งดังกล่าวให้เป็นที่สุด

ถ้าเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่งหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลตามวรรคสอง ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีงดการบังคับคดีไว้จนกว่าเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาจะได้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานบังคับคดีหรือศาล แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๒๕ ในกรณีที่ศาลมีคำบังคับตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) เฉพาะที่ให้หน่วยงานทางปกครองใช้เงินหรือให้ส่งมอบทรัพย์สินหรือให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการ และ (๔) ซึ่งเป็นคดีที่ต้องปฏิบัติตามคำบังคับของศาลโดยไม่ต้องออกหมายบังคับคดีตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีให้ศาลมีคำสั่งไปยังสำนักงานเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานบังคับคดีดำเนินการให้เป็นไปตามคำบังคับของศาลดังกล่าว

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานบังคับคดีมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล

(๒) ส่งเอกสารเกี่ยวกับการบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล

(๓) ติดตามผลการปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล เพื่อรายงานและเสนอความเห็นต่อศาลประกอบการพิจารณาและมีคำสั่งเกี่ยวกับการบังคับคดี

(๔) สอบถามหรือแจ้งให้คู่กรณี พยานบุคคล หรือพยานผู้เชี่ยวชาญ ชี้แจงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นเกี่ยวกับการบังคับคดี และบันทึกถ้อยคำของบุคคลดังกล่าวรวมไว้ในสำนวนการบังคับคดี

(๕) แจ้งให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นเป็นหนังสือเกี่ยวกับการบังคับคดี

(๖) ออกตรวจสอบสถานที่ บุคคล หรือสิ่งอื่นใดอันเกี่ยวกับการบังคับคดี และมีอำนาจบันทึกภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหว พร้อมทั้งบันทึกเหตุการณ์หรือเหตุการณ์รวมไว้ในสำนวนการบังคับคดี

(๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามคำสั่งศาล

ข้อ ๑๒๖ ในกรณีที่เกิดความเสียหายจากการที่เจ้าพนักงานบังคับคดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานบังคับคดีดำเนินการบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครอง และเป็นเรื่องความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ การใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่หรือตามกฎหมายอื่น ไม่ว่าโดยบุคคลใดให้อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง

ข้อ ๑๒๗ ให้ศาลและเจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจเรียกเก็บค่าฤชาธรรมเนียมในการบังคับคดีตามระเบียบนี้

ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดโดยความเห็นชอบของ ก.บ.ศป. มีอำนาจออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และอัตราค่าฤชาธรรมเนียม นอกจากที่ระบุไว้ในตาราง ๑ และตาราง ๕ ท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ประกาศนี้เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ข้อ ๑๒๘ ให้เลขาธิการสำนักงานศาลปกครองมีอำนาจออกประกาศ ระเบียบ หรือข้อบังคับทางธุรการเกี่ยวกับการดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามคำบังคับของศาลปกครอง ประกาศ ระเบียบ หรือข้อบังคับดังกล่าว เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ส่วนที่ ๑

ศาลที่มีอำนาจในการบังคับคดี

ข้อ ๑๒๙ ศาลที่มีอำนาจในการบังคับคดีซึ่งมีอำนาจออกหมายบังคับคดี หรือสั่งจับกุม และกักขัง หรือปรับ หรือมีอำนาจกำหนดวิธีการบังคับคดีเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งหรือทำคำวินิจฉัยชี้ขาดในเรื่องใด ๆ อันเกี่ยวกับการบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งคือศาลที่ได้พิจารณาและชี้ขาดตัดสินคดีในชั้นต้น หรือตามที่มีกฎหมายบัญญัติ

ถ้าศาลปกครองสูงสุดได้ส่งคดีไปยังศาลปกครองชั้นต้นแห่งอื่นที่ไม่ได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งที่อุทธรณ์นั้นเพื่อการพิจารณาและพิพากษาใหม่ตามข้อ ๑๑๖ วรรคหนึ่ง (๒) ให้ศาลที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งใหม่นั้นเป็นศาลที่มีอำนาจในการบังคับคดี เว้นแต่ศาลปกครองสูงสุดจะได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ในกรณีที่จะต้องบังคับคดีนอกเขตศาล ให้ศาลที่มีอำนาจในการบังคับคดีมีอำนาจตั้งให้ศาลอื่นบังคับคดีแทนได้ ถ้าเป็นการบังคับตามคำบังคับของศาลโดยไม่ต้องออกหมายบังคับคดี

ตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดี ให้ศาลที่จะมีการบังคับคดีแทนมีคำสั่งไปยังสำนักงานของศาลนั้นเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานบังคับคดีดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งบังคับของศาล ถ้าการบังคับคดีต้องทำโดยทางเจ้าพนักงานบังคับคดีและศาลได้ออกหมายบังคับคดีตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีแล้ว เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาอาจยื่นคำแถลง หรือเจ้าพนักงานบังคับคดีรายงานให้ศาลที่จะมีการบังคับคดีแทนทราบพร้อมด้วยสำเนาหมายบังคับคดีหรือสำเนาคำสั่งกำหนดวิธีการบังคับคดี ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ศาลดังกล่าวแจ้งให้ศาลที่มีอำนาจในการบังคับคดีทราบโดยไม่ชักช้า และให้ศาลที่จะมีการบังคับคดีแทนตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีหรือมีคำสั่งอื่นใดเพื่อดำเนินการบังคับคดีต่อไป

ถ้าเป็นการยึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้อง ให้ศาลที่บังคับคดีแทนส่งทรัพย์สินที่ได้จากการยึดหรืออายัดหรือเงินที่ได้จากการขายทรัพย์สินนั้น แล้วแต่กรณี ไปยังศาลที่มีอำนาจในการบังคับคดีเพื่อดำเนินการไปตามกฎหมาย

ในกรณีที่มีการบังคับคดีนอกเขตศาลโดยบกพร่อง ผิดพลาด หรือฝ่าฝืนกฎหมาย ให้ศาลที่บังคับคดีแทนมีอำนาจสั่งเพิกถอนหรือแก้ไขกระบวนการวิธีการบังคับคดีทั้งปวงหรือวิธีการบังคับคดีใด ๆ โดยเฉพาะ หรือมีคำสั่งกำหนดวิธีการอย่างใดแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานบังคับคดีหรือเจ้าพนักงานบังคับคดีเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง ผิดพลาด หรือฝ่าฝืนกฎหมายนั้น รวมถึงดำเนินการสอบสวนพิจารณาอื่นใดที่เกี่ยวข้องได้ เว้นแต่เมื่อการบังคับคดีได้เสร็จสิ้นและแจ้งผลการบังคับคดีไปยังศาลที่มีอำนาจในการบังคับคดีแล้วให้เป็นอำนาจของศาลที่มีอำนาจในการบังคับคดีเท่านั้น

ส่วนที่ ๒

การแจ้งคำสั่ง

ข้อ ๑๓๐ คดีที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดซึ่งต้องมีการบังคับคดีแก่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือคดีที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งให้บังคับคดีตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น ลูกหนี้ตามคำพิพากษามีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งเมื่อทราบคำพิพากษาหรือคำสั่งโดยชอบแล้ว เพื่อประโยชน์แก่คู่กรณีในการบังคับคดี ให้ศาลออกหมายแจ้งคำสั่งไปยังลูกหนี้ตามคำพิพากษา โดยให้ระบุในหมายแจ้งคำสั่งด้วยว่า ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งบังคับหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องครบถ้วน อาจถูกยึดทรัพย์สิน หรืออายัดสิทธิเรียกร้อง หรือถูกจับกุมและกักขัง แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ผู้ที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งเป็นหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หากหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมิได้ปฏิบัติตามคำสั่งของศาลให้ถูกต้องครบถ้วนหรือปฏิบัติล่าช้าเป็นไปโดยไม่มีเหตุอันสมควร ศาลอาจมีคำสั่งให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นชำระค่าปรับต่อศาลตามจำนวนที่สมควร หรืออาจแจ้งผู้บังคับบัญชา ผู้กำกับดูแล ผู้ควบคุมหรือนายกรัฐมนตรี เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ หรือสั่งการ หรือลงโทษทางวินัยต่อไปก็ได้

ลูกหนี้ตามคำพิพากษาจะได้รับหมายแจ้งคำสั่งตามวรรคหนึ่งหรือไม่ก็ตาม ลูกหนี้ตามคำพิพากษายังมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล

ส่วนที่ ๓

การงดการบังคับคดี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ข้อ ๑๓๑ ให้สำนักงานหรือเจ้าพนักงานบังคับคดีจัดการบังคับคดี ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อศาลได้มีคำสั่งให้จัดการบังคับคดีเพราะเหตุที่ศาลมีคำสั่งรับคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ และได้แจ้งคำสั่งจัดการบังคับคดีให้ทราบ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๒) เมื่อศาลได้มีคำสั่งให้จัดการบังคับคดีเพราะเหตุที่คู่กรณีหรือบุคคลซึ่งได้รับผลกระทบโดยตรงจากคำพิพากษาหรือคำสั่ง ยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล เนื่องจากคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ถึงที่สุดระหว่างศาลขัดแย้งกันในคดีที่มีข้อเท็จจริงเป็นเรื่องเดียวกัน และได้แจ้งคำสั่งจัดการบังคับคดีให้ทราบ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๓) เมื่อลูกหนี้ตามคำพิพากษายื่นคำร้องต่อศาลว่าได้ยื่นฟ้องเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาเป็นคดีเรื่องอื่นในศาลเดียวกันนั้นไว้แล้ว ซึ่งศาลยังมีได้วินิจฉัยชี้ขาด และถ้าหากตนเป็นฝ่ายชนะจะไม่ต้องมีการยึดอายัดขายทอดตลาดหรือจำหน่ายทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาโดยวิธีอื่น เพราะสามารถจะหักกลบลบหนี้กันได้ ถ้าศาลเห็นว่า ข้ออ้างของลูกหนี้ตามคำพิพากษามีเหตุฟังได้ ศาลอาจมีคำสั่งให้จัดการบังคับคดีไว้ คำสั่งนี้อาจอยู่ภายใต้บังคับเงื่อนไขหรือเงื่อนไขเวลาใด ๆ หรือไม่ก็ได้ และศาลจะมีคำสั่งให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาวางเงินหรือหาประกันต่อศาลตามจำนวนที่เห็นสมควรภายในระยะเวลาที่กำหนดเพื่อเป็นประกันการชำระหนี้ตามคำพิพากษาและค่าสินไหมทดแทนแก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา สำหรับความเสียหายที่อาจได้รับเนื่องจากเหตุเน้นซ้ำในการบังคับคดีอันเกิดจากการยื่นคำร้องนั้นด้วยก็ได้ และได้แจ้งคำสั่งจัดการบังคับคดีให้ทราบ คำสั่งของศาลในกรณีนี้ให้กระทำโดยองค์คณะและให้เป็นที่สุด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๔) เมื่อศาลได้มีคำสั่งให้จัดการบังคับคดี และได้ส่งคำสั่งนั้นไปให้สำนักงานหรือเจ้าพนักงานบังคับคดีทราบ ในกรณีเช่นนี้ให้สำนักงานหรือเจ้าพนักงานบังคับคดีจัดการบังคับคดีไว้ภายในระยะเวลาหรือเงื่อนไขตามที่ศาลกำหนด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๕) เมื่อเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาได้แจ้งเป็นหนังสือไปยังสำนักงานหรือเจ้าพนักงานบังคับคดีว่าตนตกลงจัดการบังคับคดีไว้ชั่วคราวระยะเวลาที่กำหนดไว้หรือภายในเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากลูกหนี้ตามคำพิพากษาและบุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๖) เมื่อเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาไม่ปฏิบัติตามข้อ ๑๒๔

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๗) เมื่อศาลได้มีคำสั่งให้จัดการบังคับคดีเนื่องจากสำนักงานหรือเจ้าพนักงานบังคับคดีรายงานศาลว่าสำนักงานหรือเจ้าพนักงานบังคับคดีได้แจ้งให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษารับเงินที่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้วางไว้ต่อศาล สำนักงานหรือเจ้าพนักงานบังคับคดีเพื่อชำระหนี้ตามคำพิพากษาโดยชอบแล้ว แต่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาไม่มารับเงินดังกล่าวภายในระยะเวลาที่กำหนด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ให้สำนักงานหรือเจ้าพนักงานบังคับคดีแจ้งการงดการบังคับคดีให้คู่กรณีและบุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้เสียทราบโดยไม่ชักช้า และรายงานให้ศาลทราบ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ข้อ ๑๓๒ ในกรณีที่สำนักงานหรือเจ้าพนักงานบังคับคดีได้จัดการบังคับคดีไว้ตามคำสั่งของศาล ให้สำนักงานหรือเจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการบังคับคดีต่อไปเมื่อได้รับคำสั่งจากศาลโดยศาลเป็นผู้ออกคำสั่งนั้นเอง หรือโดยเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาเป็นผู้ยื่นคำขอให้ศาลออกคำสั่งเนื่องจากระยะเวลาที่ให้จัดการบังคับคดีนั้นได้ล่วงพ้นไปแล้ว หรือมิได้เป็นไปตามเงื่อนไขที่ศาลได้กำหนดไว้ หรือไม่มีความจำเป็นที่จะต้องงดการบังคับคดีอีกต่อไปแล้ว

ถ้าได้งดการบังคับคดีตามข้อ ๑๓๑ (๕) หรือ (๖) ให้สำนักงานหรือเจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการบังคับคดีต่อไป เมื่อระยะเวลาที่ห้ามการบังคับคดีได้ล่วงพ้นไปแล้ว หรือมิได้เป็นไปตามเงื่อนไขที่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาได้กำหนดไว้ หรือเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาได้วางเงินค่าใช้จ่ายตามที่เจ้าพนักงานบังคับคดีกำหนดหรือตามคำสั่งศาลแล้ว

ส่วนที่ ๔

การถอนการบังคับคดี

ข้อ ๑๓๓ ให้ศาลมีคำสั่งถอนการบังคับคดี ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) กรณีการบังคับคดีตามคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่อนุญาตให้บังคับคดีตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นโดยไม่ต้องรอจนกว่าคดีจะถึงที่สุด ต่อมาในระหว่างการบังคับคดีนั้นคำพิพากษาดังกล่าวได้ถูกกลับหรือถูกยก หรือหมายบังคับคดีได้ถูกเพิกถอน แต่ถ้าคำพิพากษาในระหว่างบังคับคดีนั้นได้ถูกกลับแต่เพียงบางส่วน การบังคับคดีอาจดำเนินการต่อไปจนกว่าจะได้ปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดครบถ้วน

(๒) เมื่อสำนักงานหรือเจ้าพนักงานบังคับคดีรายงานศาลขอให้สั่งถอนการบังคับคดีเนื่องจากเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาเพิกเฉยไม่ดำเนินการบังคับคดีภายในระยะเวลาที่สำนักงานหรือเจ้าพนักงานบังคับคดีกำหนด

(๓) เมื่อลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้ปฏิบัติตามคำพิพากษาคบถ้วนพร้อมทั้งได้ชำระค่าฤชาธรรมเนียมในการบังคับคดี (ถ้ามี)

(๔) เมื่อสำนักงานรายงานศาลขอให้สั่งถอนการบังคับคดีเนื่องจากได้ดำเนินการบังคับคดีตามคำบังคับของศาลถูกต้องครบถ้วนแล้ว หรือไม่มีกรณีที่จะต้องปฏิบัติตามคำบังคับของศาลอีกต่อไป

(๕) เมื่อสำนักงานหรือเจ้าพนักงานบังคับคดีรายงานศาลว่าเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาได้แจ้งเป็นหนังสือไปยังสำนักงานหรือเจ้าพนักงานบังคับคดีว่าตนขอสละสิทธิในการบังคับคดี ในกรณีเช่นนี้เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษานั้นจะบังคับคดีแก่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่ตนได้สละสิทธินั้นอีกมิได้

(๖) เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีรายงานศาลว่าเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาได้แจ้งเป็นหนังสือไปยังเจ้าพนักงานบังคับคดีว่าตนขอถอนการบังคับคดี

(๗) เมื่อสำนักงานรายงานศาลว่าเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาได้แจ้งเป็นหนังสือไปยังสำนักงานว่าตนไม่ประสงค์ให้มีการบังคับคดีต่อไป

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง (๕) หากเป็นคดีที่มีเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาหลายคน เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาแต่ละคนอาจแสดงความประสงค์ในส่วนของตนได้ การถอนการบังคับคดีในกรณีนี้ให้มีผลเฉพาะเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาที่ขอสละสิทธิ หากเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาที่แสดงความประสงค์ดังกล่าวเป็นผู้แทนของเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาทุกคนและการแสดงความประสงค์ดังกล่าวจะมีผลเป็นการถอนการบังคับคดีทั้งคดีให้สำนักงานหรือเจ้าพนักงานบังคับคดีรายงานศาลเพื่อพิจารณา ในการนี้ศาลจะไต่สวนหรือแสวงหาข้อเท็จจริงโดยวิธีอื่นใดเพื่อให้ได้ความเป็นที่ยุติว่า การแสดงความประสงค์ของผู้แทนดังกล่าวเป็นไปตามความประสงค์ของเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาทุกคนก่อนมีคำสั่งอนุญาตให้ถอนการบังคับคดีก็ได้ แต่ทั้งนี้ในคดีที่เกี่ยวกับการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ หรือคดีที่การบังคับ

คดีต่อไปจะเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม หรือการถอนการบังคับคดีเกิดจากการสมยอมกันโดยไม่เหมาะสม ศาลจะมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ถอนการบังคับคดีก็ได้

คำสั่งศาลตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ให้กระทำโดยองค์คณะ

ให้ศาลแจ้งการถอนการบังคับคดีให้สำนักงานหรือเจ้าพนักงานบังคับคดีทราบ และให้สำนักงานหรือเจ้าพนักงานบังคับคดีแจ้งการถอนการบังคับคดีให้คู่กรณีและบุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้เสียทราบ โดยไม่ชักช้า และรายงานให้ศาลทราบด้วย

ส่วนที่ ๕

การเพิกถอนหรือแก้ไขการบังคับคดีที่มีระเบียบ

ข้อ ๑๓๔ ในกรณีที่หมายบังคับคดี หรือคำสั่งศาลในชั้นบังคับคดีบกพร่อง ผิดพลาด หรือฝ่าฝืนกฎหมาย เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมจำเป็นจะต้องเพิกถอนหรือแก้ไขหมายบังคับคดี หรือคำสั่งดังกล่าวนั้น เมื่อศาลเห็นสมควรไม่ว่าในเวลาใดก่อนการบังคับคดีได้เสร็จลง หรือเมื่อสำนักงานหรือเจ้าพนักงานบังคับคดีรายงานต่อศาล หรือเมื่อเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือบุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีซึ่งต้องเสียหายเพราะเหตุดังกล่าวยื่นคำร้องต่อศาล ให้ศาลมีอำนาจสั่งเพิกถอนหรือแก้ไขหมายบังคับคดี หรือคำสั่งดังกล่าวทั้งหมดหรือบางส่วน หรือมีคำสั่งอย่างใดตามที่ศาลเห็นสมควร

ในกรณีที่สำนักงานหรือเจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการบังคับคดีบกพร่อง ผิดพลาด หรือฝ่าฝืนกฎหมาย เมื่อศาลเห็นสมควรไม่ว่าในเวลาใดก่อนการบังคับคดีได้เสร็จลง หรือเมื่อเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือบุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีซึ่งต้องเสียหายเพราะเหตุดังกล่าวยื่นคำร้องต่อศาล ให้ศาลมีอำนาจสั่งเพิกถอนหรือแก้ไขกระบวนการบังคับคดีทั้งปวงหรือวิธีการบังคับใด ๆ โดยเฉพาะหรือมีคำสั่งกำหนดวิธีการอย่างใดแก่สำนักงานหรือเจ้าพนักงานบังคับคดีตามที่ศาลเห็นสมควร เว้นแต่การคัดค้านการขายทอดตลาดทรัพย์สิน หรือสิทธิเรียกร้องเพราะเหตุที่ราคาที่ได้จากการขายทอดตลาดมีจำนวนต่ำเกินสมควร

การยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองอาจกระทำได้ไม่ว่าในเวลาใดก่อนการบังคับคดีได้เสร็จลงแต่ต้องไม่ช้ากว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบข้อความหรือพฤติการณ์อันเป็นมูลแห่งข้ออ้างนั้น ทั้งนี้ ผู้ยื่นคำร้องต้องมีได้ดำเนินการอันใดขึ้นใหม่หลังจากได้ทราบเรื่องบกพร่อง ผิดพลาด หรือฝ่าฝืนกฎหมายนั้นแล้ว หรือต้องมีได้ให้สัตยาบันแก่การกระทำนั้น และในกรณีเช่นว่านี้ผู้ยื่นคำร้องจะขอต่อศาล ในขณะที่เดียวกันนั้นให้มีคำสั่งงดการบังคับคดีไว้ในระหว่างวินิจฉัยชี้ขาดก็ได้

เพื่อประโยชน์แห่งข้อนี้ให้ถือว่าการบังคับคดีได้เสร็จลงเมื่อได้มีการดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่คำบังคับกำหนดให้ส่งมอบทรัพย์สิน กระทำการ หรืองดเว้นกระทำการอย่างใด เมื่อได้มีการปฏิบัติตามคำบังคับที่ให้ส่งมอบทรัพย์สิน กระทำการ หรืองดเว้นกระทำการอย่างนั้นแล้ว แต่ถ้การปฏิบัติตามคำบังคับดังกล่าวอาจแยกเป็นส่วน ๆ ได้ เมื่อได้มีการปฏิบัติตามคำบังคับในส่วนใดแล้วให้ถือว่าการบังคับคดีได้เสร็จลงเฉพาะในส่วนนั้น

(๒) ในกรณีที่คำบังคับกำหนดให้ใช้เงิน เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีได้ขายทอดตลาดหรือจำหน่ายโดยวิธีอื่นและจ่ายเงินให้แก่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาหรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดี

หรือเมื่อได้จ่ายเงินจำนวนสุทธิหรือส่วนที่เหลือให้แก่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือบุคคลภายนอก
ที่ทรัพย์สินของตนถูกจำหน่ายไปเพื่อประโยชน์แก่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาแล้ว แต่ถ้าทรัพย์สินที่ถูกบังคับคดี
มีหลายรายการ เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีได้จ่ายเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินรายการใดแล้ว
ให้ถือว่า การบังคับคดีได้เสร็จลงเฉพาะทรัพย์สินรายการนั้น

(๓) ในกรณีที่ต้องปฏิบัติตามคำบังคับของศาลโดยไม่ต้องออกหมายบังคับคดี
เมื่อสำนักงานแจ้งให้ทราบศาลมีคำสั่งให้ถอนการบังคับคดี

ในการยื่นคำร้องต่อศาลตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หากมีพยานหลักฐานเบื้องต้น
แสดงว่าคำร้องนั้นไม่มีมูลและยื่นเข้ามาเพื่อประวิงให้ชักช้า ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้ยื่นคำร้องวางเงิน
หรือหาประกันต่อศาลตามจำนวนและภายในระยะเวลาที่ศาลเห็นสมควรเพื่อเป็นประกันการชำระ
ค่าสินไหมทดแทนแก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาหรือบุคคลนั้นสำหรับความเสียหายที่อาจได้รับการยื่น
คำร้องนั้น ถ้าผู้ยื่นคำร้องไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล ให้ศาลมีคำสั่งยกคำร้องนั้นเสีย ส่วนเงินหรือประกัน
ที่วางไว้ต่อศาลดังกล่าว เมื่อศาลเห็นว่า ไม่มีความจำเป็นต่อไป จะสั่งคืนหรือยกเลิกประกันนั้นก็
ได้ คำสั่งของศาลที่ออกตามความในวรรคนี้ให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่ศาลได้มีคำสั่งยกคำร้องที่ยื่นไว้ตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ถ้าบุคคลที่ได้รับ
ความเสียหายเนื่องจากการยื่นคำร้องดังกล่าวเห็นว่าคำร้องนั้นไม่มีมูลและยื่นเข้ามาเพื่อประวิงให้ชักช้า
บุคคลดังกล่าวอาจยื่นคำร้องต่อศาลภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีคำสั่งยกคำร้อง เพื่อขอให้ศาลสั่ง
ให้ผู้ยื่นคำร้องนั้นชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้แยกการพิจารณา
เป็นสำนวนต่างหากจากคดีเดิม และเมื่อศาลไต่สวนหรือแสวงหาข้อเท็จจริงโดยวิธีอื่นใดแล้วเห็นว่า
คำร้องนั้นฟังได้ ให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้ยื่นคำร้องนั้นชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่บุคคลที่ได้รับความเสียหาย
ดังกล่าวตามจำนวนที่ศาลเห็นสมควร ถ้าผู้ยื่นคำร้องนั้นไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล บุคคลที่ได้รับความเสียหาย
อาจร้องขอให้ศาลบังคับคดีแก่ผู้ยื่นคำร้องนั้นเสมือนหนึ่งว่าเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา

หมวด ๒

การไต่สวนและมีคำสั่งกำหนดวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง

ข้อ ๑๓๕ ในการบังคับคดี ถ้าเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาหรือสำนักงานหรือเจ้าพนักงาน
บังคับคดีเห็นว่า ลูกหนี้ตามคำพิพากษายังไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำบังคับของศาลหรือมีข้อขัดข้อง
ในการปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำบังคับของศาล เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาหรือสำนักงานหรือเจ้าพนักงาน
บังคับคดีอาจยื่นคำขอหรือรายงานต่อศาล แล้วแต่กรณี เพื่อขอให้ศาลพิจารณามีคำสั่งหรือไต่สวน
เมื่อมีคำขอหรือรายงานตามวรรคหนึ่ง หรือเมื่อศาลเห็นสมควรเพื่อประโยชน์แก่
การบังคับคดี ศาลมีอำนาจแสวงหาข้อเท็จจริงโดยการออกหมายเรียกลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือ
บุคคลอื่นที่เชื่อว่าอยู่ในฐานะที่จะให้ถ้อยคำอันจะเป็นประโยชน์มาศาลด้วยตนเองเพื่อการไต่สวนหรือ
แสวงหาข้อเท็จจริงโดยวิธีอื่นและมีอำนาจสั่งให้บุคคลนั้น ๆ ส่งเอกสารหรือวัตถุพยานซึ่งอยู่ในความยึดถือ
หรืออำนาจของผู้นั้นอันเกี่ยวกับการบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง ทั้งนี้ ตามกำหนดและ
เงื่อนไขใด ๆ ที่เห็นสมควร และมีคำสั่งกำหนดวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง
หรือมีคำสั่งใด ๆ เพื่อให้การบังคับคดีเสร็จสิ้นไปโดยเร็ว

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับแก่กรณีที่อยู่หน้าตามคำพิพากษา เห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำสั่งของศาลมีข้อขัดข้องด้วยโดยอนุโลม

หมวด ๓

กรณีที่ศาลมีคำพิพากษาและกำหนดคำสั่งบังคับตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑)

ส่วนที่ ๑

กรณีที่ศาลมีคำพิพากษาและกำหนดคำสั่งบังคับให้เพิกถอนกฎ

ข้อ ๑๓๖ ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนกฎ ให้สำนักงานเสนอ ประกาศผลแห่งคำพิพากษาที่เพิกถอนกฎดังกล่าวต่อศาลเพื่อลงนาม และให้สำนักงานศาลปกครอง ส่งประกาศนั้นไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาโดยเร็ว

ให้สำนักงานแจ้งผลการลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาดังกล่าวให้คู่กรณีและ รายงานศาลทราบ

ส่วนที่ ๒

กรณีที่ศาลมีคำพิพากษาและกำหนดคำสั่งบังคับให้เพิกถอนคำสั่ง

ข้อ ๑๓๗ ในกรณีที่ศาลพิพากษาและกำหนดคำสั่งบังคับให้เพิกถอนคำสั่ง ย่อมมีผลให้ คำสั่งนั้นถูกเพิกถอนโดยไม่ต้องมีการบังคับคดี

ส่วนที่ ๓

กรณีที่ศาลมีคำพิพากษาและกำหนดคำสั่งบังคับห้ามการกระทำ

ข้อ ๑๓๘ ในกรณีที่ศาลพิพากษาและกำหนดคำสั่งบังคับห้ามการกระทำของ หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้สำนักงานดำเนินการบังคับคดีโดยติดตามและ ตรวจสอบว่าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ปฏิบัติตามคำสั่งของศาลหรือไม่ และจัดทำ บันทึกรายงานการตรวจสอบ แล้วรายงานต่อศาล

หมวด ๔

กรณีที่ศาลมีคำพิพากษาและกำหนดคำสั่งบังคับตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒)

ข้อ ๑๓๙ ในกรณีที่ศาลพิพากษาและกำหนดคำสั่งบังคับให้หัวหน้าหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามหน้าที่ภายในเวลาที่ศาลกำหนด เมื่อครบกำหนดเวลา

ดังกล่าวแล้วให้สำนักงานดำเนินการบังคับคดีโดยติดตามและตรวจสอบว่าหัวหน้าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น ได้ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ต้องครบถ้วนตามค่าบังคับของศาลหรือไม่ และจัดทำบันทึกผลการตรวจสอบ แล้วรายงานต่อศาล

ในกรณีที่หัวหน้าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องยังไม่ปฏิบัติตามค่าบังคับภายในเวลาที่ศาลกำหนดหรือมีข้อขัดข้องในการปฏิบัติตามค่าบังคับของศาล ให้สำนักงานรายงานศาลเพื่อดำเนินการตามข้อ ๑๓๕

หากปรากฏว่าหัวหน้าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องไม่ปฏิบัติตามค่าบังคับภายในเวลาที่ศาลกำหนดให้ถูกต้องครบถ้วนหรือปฏิบัติล่าช้าโดยไม่มีเหตุอันควร ให้สำนักงานรายงานศาลเพื่อดำเนินการตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการปรับหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีได้ปฏิบัติตามค่าบังคับของศาลให้ถูกต้องครบถ้วนหรือปฏิบัติล่าช้าเกินสมควร

หมวด ๕

กรณีศาลมีคำพิพากษาและกำหนดค่าบังคับตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓)

ส่วนที่ ๑

กรณีที่ศาลมีคำพิพากษาและกำหนดค่าบังคับให้ใช้เงิน

ข้อ ๑๔๐ ในกรณีที่ศาลพิพากษาและกำหนดค่าบังคับให้หน่วยงานทางปกครองใช้เงินให้สำนักงานดำเนินการบังคับคดีโดยติดตามและตรวจสอบว่าหน่วยงานทางปกครองนั้น ได้ปฏิบัติตามค่าบังคับของศาลถูกต้องครบถ้วนแล้วหรือไม่ แล้วรายงานต่อศาล

ในกรณีที่หน่วยงานทางปกครองยังไม่ปฏิบัติตามค่าบังคับของศาลภายในเวลาที่ศาลกำหนดหรือมีข้อขัดข้องในการปฏิบัติตามค่าบังคับของศาล ให้สำนักงานรายงานศาลเพื่อดำเนินการตามข้อ ๑๓๕

หากปรากฏว่าหน่วยงานทางปกครองไม่ปฏิบัติตามค่าบังคับของศาลภายในเวลาที่ศาลกำหนดให้ถูกต้องครบถ้วนหรือปฏิบัติล่าช้าโดยไม่มีเหตุอันควร ให้สำนักงานรายงานศาลเพื่อดำเนินการตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการปรับหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีได้ปฏิบัติตามค่าบังคับของศาลให้ถูกต้องครบถ้วนหรือปฏิบัติล่าช้าเกินสมควร

ข้อ ๑๔๑ ในกรณีที่ศาลพิพากษาและกำหนดค่าบังคับให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่มีใช้หน่วยงานทางปกครองหรือเป็นหน่วยงานทางปกครองที่ไม่มีกฎหมายห้ามไม่ให้ทรัพย์สินอยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีใช้เงิน ถ้าลูกหนี้ตามคำพิพากษานั้นไม่ปฏิบัติตามค่าบังคับของศาลทั้งหมดหรือบางส่วนภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาขอที่จะร้องขอต่อศาลให้มีการบังคับคดีโดยวิธียึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้อง หรือบังคับคดีโดยวิธีอื่นตามที่กฎหมายกำหนด โดยระบุจำนวนหนี้ที่ลูกหนี้ตามคำพิพากษายังมิได้ชำระตามค่าบังคับของศาล

ส่วนที่ ๒

กรณีที่ศาลมีคำพิพากษาและกำหนดค่าบังคับให้ส่งคืนหรือส่งมอบทรัพย์สินเฉพาะสิ่ง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๔๒ ในกรณีที่ศาลพิพากษาและกำหนดค่าบังคับให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาส่งคืนทรัพย์สินเฉพาะสิ่งแก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา หรือส่งมอบทรัพย์สินเฉพาะสิ่งเพื่อชำระหนี้ตามสิทธิเรียกร้องแก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ให้นำวิธีการบังคับคดีในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาและกำหนดค่าบังคับให้ใช้เงินตามข้อ ๑๔๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ ในการร้องขอต่อศาลให้มีการบังคับคดีโดยวิธียึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องนั้น ให้ระบุทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องที่ยังมิได้รับคืนหรือรับมอบและพฤติการณ์ที่ลูกหนี้ตามคำพิพากษายังมิได้ปฏิบัติตามค่าบังคับของศาลด้วย

ข้อ ๑๔๓ ถ้าทรัพย์สินเฉพาะสิ่งของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่ต้องส่งมอบแก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาเพื่อชำระหนี้ตามสิทธิเรียกร้องได้ถูกยึดหรืออายัดไว้เพื่อเอาชำระหนี้เงินในคดีอื่นแล้ว เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาชอบที่จะยื่นคำร้องต่อศาลที่ออกหมายบังคับคดีในคดีนั้นก่อนมีการขายทอดตลาด หรือจำหน่ายโดยวิธีอื่นขอให้คำสั่งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีส่งมอบทรัพย์สินนั้นให้แก่ตน โดยต้องแสดงให้เห็นที่พอใจแก่ศาลได้ว่า เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาผู้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินในคดีดังกล่าวสามารถบังคับคดีเอาจากทรัพย์สินอื่นของลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้เพียงพอ ทั้งนี้ ให้ศาลแจ้งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทราบและอาจมีคำสั่งงดการบังคับคดีไว้ในระหว่างพิจารณาก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาชดใช้ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการยึดหรืออายัดทรัพย์สินแก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาผู้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินในคดีอื่นนั้น และให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในคดีอื่นนั้นได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมเจ้าพนักงานบังคับคดี

ถ้าเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาไม่สามารถแสดงให้เห็นที่พอใจแก่ศาลได้ตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลมีคำสั่งให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษามีสิทธิเข้าเฉลี่ยเงินที่ได้จากการขายหรือจำหน่ายทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาในคดีอื่นนั้นตามวิธีการที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๑๔๔ การบังคับคดีในกรณีที่ศาลพิพากษาให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาส่งคืนหรือส่งมอบทรัพย์สินเฉพาะสิ่งที่มีทะเบียนกรรมสิทธิ์หรือมีหนังสือรับรองการทำประโยชน์แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษานั้น ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือนายทะเบียนดำเนินการจดทะเบียนต่อไป

การบังคับคดีในกรณีที่ศาลพิพากษาให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาส่งคืนหรือส่งมอบอสังหาริมทรัพย์เฉพาะสิ่ง ถ้ามีเหตุขัดขวางหรือเหตุขัดข้องในการส่งคืนหรือส่งมอบอสังหาริมทรัพย์นั้นแก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ให้นำวิธีการบังคับคดีในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาและกำหนดค่าบังคับให้ขับไล่ที่กำหนดไว้ในส่วนที่ ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๔๕ การบังคับคดีที่ขอให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาส่งคืนหรือส่งมอบทรัพย์สินเฉพาะสิ่ง ให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมเจ้าพนักงานบังคับคดี แต่ให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาเป็นผู้รับผิดชอบ

ส่วนที่ ๓

กรณีที่ศาลมีคำพิพากษาและกำหนดค่าบังคับให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๔๖ ในกรณีที่ศาลพิพากษาและกำหนดค่าบังคับให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการหรืองดเว้นกระทำการให้นำวิธีการบังคับคดีในกรณีที่ศาลพิพากษาและกำหนดค่าบังคับให้หัวหน้าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามหน้าที่ภายในเวลาที่ศาลกำหนดตามข้อ ๑๓๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หากศาลเห็นว่าวิธีการบังคับคดีตามที่กำหนดในส่วนนี้ ไม่อาจบรรลุผลตามคำพิพากษาของศาลได้ให้ศาลมีอำนาจกำหนดวิธีการบังคับคดีตามที่ศาลเห็นสมควรเท่าที่สภาพแห่งการบังคับคดีจะเปิดช่องให้กระทำได้

ส่วนที่ ๔ การกฤษฎีกา

กรณีที่ศาลมีคำพิพากษาและกำหนดค่าบังคับให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการ โดยให้ออกไปจากอสังหาริมทรัพย์ ที่อยู่อาศัย หรือทรัพย์สินที่ครอบครอง (ซับไล่)

ข้อ ๑๔๗ ในกรณีที่ศาลพิพากษาและกำหนดค่าบังคับให้ซับไล่ลูกหนี้ตามคำพิพากษา ออกไปจากอสังหาริมทรัพย์ ที่อยู่อาศัย หรือทรัพย์สินที่ครอบครอง ถ้าลูกหนี้ตามคำพิพากษามีได้ปฏิบัติตามค่าบังคับของศาลทั้งหมดหรือบางส่วน ให้เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาร้องขอต่อศาลให้มีการบังคับคดีโดยระงับพฤติการณ์ที่ลูกหนี้ตามคำพิพากษายังมิได้ปฏิบัติตามค่าบังคับของศาลด้วย เมื่อศาลออกหมายบังคับคดีตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีแล้ว ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการตามข้อ ๑๔๘ ถึงข้อ ๑๕๐

ข้อ ๑๔๘ ถ้าปรากฏว่าอสังหาริมทรัพย์ ที่อยู่อาศัย หรือทรัพย์สินนั้นไม่มีบุคคลใดอยู่แล้ว ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจส่งมอบทรัพย์สินนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนให้เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาเข้าครอบครองได้ทันที ถ้ามีสิ่งกีดขวางอันเป็นอุปสรรคต่อการส่งมอบ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจทำลายสิ่งกีดขวางดังกล่าวได้ตามความจำเป็น

ถ้ายังมีสิ่งของของลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือของบุคคลใดอยู่ในทรัพย์สินนั้น ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทำบัญชีสิ่งของนั้นไว้ และมีอำนาจดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าสิ่งของนั้นมีสภาพเป็นของสดของเสียได้ หรือมีสภาพอันจะก่อให้เกิดอันตรายได้ หรือถ้าหน่วงช้าไว้จะเป็นการเสี่ยงความเสียหายหรือค่าใช้จ่ายจะเกินส่วนแห่งค่าของสิ่งของนั้น ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจจำหน่ายสิ่งของนั้นได้ทันทีโดยวิธีขายทอดตลาดหรือวิธีอื่นที่เห็นสมควร และเก็บรักษาเงินสุทธิหลังจากหักค่าใช้จ่ายไว้แทนสิ่งของนั้น หรือทำลายสิ่งของนั้น หรือดำเนินการอื่นใดตามที่เห็นสมควรก็ได้ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงสภาพแห่งสิ่งของ ประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสีย และประโยชน์สาธารณะ

(๒) ถ้าสิ่งของนั้นมีใช้สิ่งของตามที่ระบุไว้ใน (๑) ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจนำสิ่งของนั้นมาเก็บรักษาไว้ หรือมอบให้เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาเป็นผู้รักษา หรือฝากไว้ ณ สถานที่ใดหรือแก่บุคคลใดตามที่เห็นสมควร แล้วแจ้งหรือประกาศให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือเจ้าของสิ่งของมารับคืนไปภายในเวลาที่เจ้าพนักงานบังคับคดีกำหนด ถ้าลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือเจ้าของสิ่งของไม่มารับหรือไม่ยอมรับสิ่งของนั้นคืนไปภายในเวลาที่กำหนด ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการตาม (๑) โดยอนุโลม

เงินที่เจ้าพนักงานบังคับคดีได้มาจากการจำหน่ายสิ่งของตามวรรคสอง (๑) หรือ (๒) ถ้าลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือเจ้าของสิ่งของไม่มาขอรับคืนภายในกำหนดห้าปีนับแต่ได้รับแจ้งจากเจ้าพนักงานบังคับคดี ให้ตกเป็นของแผ่นดิน

ในกรณีที่สิ่งของตามวรรคสองถูกยึด อายัด หรือห้ามโอน ยักยอก หรือจำหน่ายตามวิธีการชั่วคราวก่อนพิพากษาหรือเพื่อการบังคับคดีในคดีอื่น ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจย้ายสิ่งของดังกล่าวไปเก็บไว้ ณ สถานที่อื่นได้ตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแจ้งศาลหรือเจ้าพนักงานบังคับคดีในคดีอื่นนั้นทราบด้วย

ให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการดำเนินการตามข้อนี้ และให้ถือว่าเป็นหนี้ตามคำพิพากษาที่จะบังคับคดีกันต่อไป

ข้อ ๑๔๙ ถ้าลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือบริวารไม่ออกไปจากทรัพย์สินนั้น ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) รายงานต่อศาลเพื่อมีคำสั่งจับกุมและกักขังลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือบริวาร และให้ศาลมีอำนาจสั่งจับกุมและกักขังได้ทันที ในกรณีเช่นว่านี้ ให้นำข้อ ๑๕๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๒) ปิดประกาศให้บุคคลที่อยู่อาศัยหรือครอบครองทรัพย์สินซึ่งอ้างว่ามีได้เป็นบริวารของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ยืนยันคำร้องต่อศาลภายในกำหนดเวลาสิบห้าวันนับแต่วันปิดประกาศ แสดงว่าตนมีอำนาจพิเศษในการอยู่อาศัยหรือครอบครองทรัพย์สิน

เมื่อมีการจับกุมลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือบริวารตาม (๑) แล้ว หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวหลบหนีไปจากทรัพย์สินนั้นแล้ว ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการตามข้อ ๑๔๘

ข้อ ๑๕๐ เพื่อประโยชน์ในการบังคับคดีตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ ให้ถือว่าบุคคลดังต่อไปนี้ เป็นบริวารของลูกหนี้ตามคำพิพากษา

(๑) บุคคลที่อยู่อาศัยหรือครอบครองทรัพย์สินและมีได้ยื่นคำร้องต่อศาลภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๑๔๙ หรือยื่นคำร้องต่อศาลแล้วแต่แสดงต่อศาลไม่ได้ว่าตนมีอำนาจพิเศษในการอยู่อาศัย หรือครอบครองทรัพย์สิน

(๒) บุคคลที่เข้ามาอยู่ในทรัพย์สินนั้นในระหว่างเวลาที่เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาเข้าครอบครองทรัพย์สิน

ส่วนที่ ๕

กรณีที่ศาลมีคำพิพากษาและกำหนดค่าบังคับให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการ โดยให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือถอนสิ่งปลูกสร้าง ไม่ยืมต้น ไม้ล้มลุกหรือัญชาติ หรือขนย้ายทรัพย์สิน ออกไปจากอสังหาริมทรัพย์ ที่อยู่อาศัย หรือทรัพย์สินที่ครอบครอง

ข้อ ๑๕๑ กรณีที่ศาลมีคำพิพากษาและกำหนดค่าบังคับให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือถอนสิ่งปลูกสร้าง ไม่ยืมต้น ไม้ล้มลุกหรือัญชาติ หรือขนย้ายทรัพย์สินออกไปจากอสังหาริมทรัพย์ ที่อยู่อาศัย หรือทรัพย์สินที่ครอบครอง ถ้าลูกหนี้ตามคำพิพากษามีได้ปฏิบัติตามค่าบังคับของศาลทั้งหมดหรือบางส่วน ให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาหรือขอต่อศาลให้มีการบังคับคดีโดยระบุดังพฤติการณ์ที่ลูกหนี้ตามคำพิพากษายังมิได้ปฏิบัติตามค่าบังคับของศาลด้วย เมื่อศาลออกหมายบังคับคดีตั้งเจ้าพนักงาน

บังคับคดีแล้วให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจดำเนินการรื้อถอนและขนย้ายทรัพย์สินออกจากทรัพย์สินนั้นได้ โดยให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนหรือขนย้ายทรัพย์สินนั้น และให้ถือว่า เป็นหนี้ตามคำพิพากษาที่จะบังคับคดีกันต่อไป

กรณีตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีปิดประกาศกำหนดการรื้อถอนหรือขนย้ายทรัพย์สินไว้ ณ บริเวณนั้นไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน และให้เจ้าพนักงานบังคับคดีใช้ความระมัดระวัง ตามสมควรแก่พฤติการณ์ในการรื้อถอนหรือขนย้ายทรัพย์สินนั้น

ในการจัดการกับวัสดุที่ถูกรื้อถอนและทรัพย์สินที่ถูกขนย้ายออกจากอสังหาริมทรัพย์ ที่อยู่อาศัยหรือทรัพย์สินที่ครอบครองนั้น ให้นำข้อ ๑๔๘ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา หมวด ๖ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรณีที่ศาลมีคำพิพากษาและกำหนดค่าบังคับตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๔)

ข้อ ๑๕๒ ในกรณีที่ศาลพิพากษาและกำหนดค่าบังคับให้หน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐถือปฏิบัติต่อสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ให้นำวิธีการบังคับคดีในกรณีที่ศาลพิพากษาและกำหนดค่าบังคับให้หัวหน้าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติตามหน้าที่ภายในเวลาที่ศาลกำหนดตามข้อ ๑๓๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา หมวด ๗ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรณีที่ศาลมีคำพิพากษาและกำหนดค่าบังคับตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๕)

ข้อ ๑๕๓ ในกรณีที่ศาลพิพากษาและกำหนดค่าบังคับให้บุคคลกระทำหรือละเว้น การกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย ให้นำวิธีการบังคับคดีที่กำหนดไว้ในส่วนที่ ๓ ส่วนที่ ๔ และส่วนที่ ๕ ของหมวด ๕ แห่งภาคนี้ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แล้วแต่กรณี

หมวด ๘

การบังคับคดีในกรณีที่ขอให้ศาลสั่งจับกุมและกักขังลูกหนี้ตามคำพิพากษา

ข้อ ๑๕๔ ภายใต้อำนาจบังคับหมวด ๕ ส่วนที่ ๔ กรณีที่ศาลมีคำพิพากษาและกำหนด ค่าบังคับให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการโดยให้ออกไปจากอสังหาริมทรัพย์ ที่อยู่อาศัย หรือทรัพย์สิน ที่ครอบครอง (ซบไล้) ในกรณีที่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาจงใจขัดขืนไม่ปฏิบัติตามค่าบังคับ และไม่มี วิธีการบังคับอื่นใดที่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาจะใช้บังคับได้ เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาอาจมีคำขอฝ่ายเดียว ให้ศาลมีคำสั่งจับกุมและกักขังลูกหนี้ตามคำพิพากษาก็ได้

เมื่อได้รับคำขอตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลพิจารณาคำขอโดยเร็ว หากเป็นที่พอใจจาก พยานหลักฐานที่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาเสนอต่อศาลหรือที่ศาลได้สวนหรือแสวงหาข้อเท็จจริงโดยวิธี

อื่นใดแล้วได้ความว่า ลูกหนี้ตามคำพิพากษาสามารถที่จะปฏิบัติตามคำบังคับได้ถ้าได้กระทำการโดยสุจริต และเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาไม่มีวิธีการบังคับอื่นที่จะใช้บังคับได้ให้ศาลออกหมายจับลูกหนี้ตามคำพิพากษา

ถ้าลูกหนี้ตามคำพิพากษามาศาลหรือถูกจับตัวมา แต่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่อาจแสดงเหตุอันสมควรในการที่ไม่ปฏิบัติตามคำบังคับได้ ศาลมีอำนาจสั่งกักขังลูกหนี้ตามคำพิพากษาทันทีหรือในวันหนึ่งวันใดที่ลูกหนี้ตามคำพิพากษายังคงขัดขืนอยู่ก็ได้ หากลูกหนี้ตามคำพิพากษาแสดงเหตุอันสมควรในการที่ไม่ปฏิบัติตามคำบังคับได้ หรือตกลงที่จะปฏิบัติตามคำบังคับทุกประการ ศาลจะมีคำสั่งให้ยกคำขอ หรือมีคำสั่งเป็นอย่างอื่นตามที่เห็นสมควรก็ได้

ข้อ ๑๕๕ เมื่อศาลได้ออกหมายจับลูกหนี้ตามคำพิพากษาตามข้อ ๑๕๔ แล้ว ถ้าลูกหนี้ตามคำพิพากษามาศาลหรือถูกจับกุมตัวมา ให้ศาลมีอำนาจกักขังลูกหนี้ตามคำพิพากษานั้นไว้ในระหว่างการพิจารณาคำขอจนกว่าจะมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกันก็ได้ตามที่ศาลเห็นสมควร

ในกรณีที่ผิดสัญญาประกันตามวรรคหนึ่ง ศาลมีอำนาจสั่งบังคับตามสัญญาประกันหรือตามจำนวนเงินที่ศาลเห็นสมควรโดยมีต้องฟ้องผู้ทำสัญญาประกันเป็นคดีใหม่

ข้อ ๑๕๖ ในกรณีที่ศาลสั่งกักขังลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือบุคคลใดตามข้อ ๑๕๔ หรือข้อ ๑๕๕ บุคคลนั้นจะต้องถูกกักขังไว้จนกว่าจะมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกันตามจำนวนที่ศาลเห็นสมควรกำหนดว่าตนยินยอมที่จะปฏิบัติตามคำบังคับทุกประการ แต่ทั้งนี้ ห้ามไม่ให้กักขังแต่ละครั้งเกินกว่าหกเดือนนับแต่วันจับกุมหรือวันเริ่มกักขัง แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ผิดสัญญาประกันตามวรรคหนึ่ง ให้นำข้อ ๑๕๕ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๕๗ ในกรณีที่ศาลยอมรับบุคคลเป็นประกัน และบุคคลนั้นจงใจขัดขวางการบังคับคดีหรือร่วมกับลูกหนี้ตามคำพิพากษาขัดขืนไม่ปฏิบัติตามคำบังคับ ให้นำข้อ ๑๕๔ ข้อ ๑๕๕ และข้อ ๑๕๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๕๘ การจับกุมและควบคุมตัวบุคคลหนึ่งบุคคลใดตามบทบัญญัติในภาคนี้ ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามีหน้าที่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือหมายของศาล หรือตามที่ได้รับแจ้งจากเจ้าพนักงานบังคับคดี

การจับกุม ควบคุมตัว หรือกักขังบุคคลหนึ่งบุคคลใด ในกรณีที่มีบุคคลสอดเข้าเกี่ยวข้องโดยมิชอบด้วยกฎหมายกับเงินหรือทรัพย์สินหรือเอกสารที่ได้มาตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานบังคับคดี ในกรณีที่มีผู้ขัดขวางหรือมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะมีผู้ขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานบังคับคดีและในกรณีตามข้อ ๑๕๔ ข้อ ๑๕๕ และข้อ ๑๕๗ ไม่ตัดสิทธิที่จะดำเนินคดีใน

ความผิดอาญารกฤษฎีกา

หมวด ๙

การบังคับคดีตามคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์เป็นการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดี

ส่วนที่ ๑

การบังคับคดีตามคำสั่งทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๕๙ เมื่อศาลได้มีคำสั่งทุเลาการบังคับตามกฎหรือคำสั่งทางปกครองและได้แจ้งคำสั่งให้คู่กรณีและผู้ออกกฎ หรือคำสั่งทางปกครองดังกล่าวทราบตามข้อ ๗๒ วรรคสี่ แล้ว หากศาลเห็นว่ามีความจำเป็นต้องบังคับหรือติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามคำสั่งของศาล ให้ศาลมีคำสั่งไปยังสำนักงานเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานบังคับคดีดำเนินการตามข้อ ๑๒๕ โดยอนุโลม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ส่วนที่ ๒

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การบังคับคดีตามคำสั่งบรรเทาทุกข์ชั่วคราว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๖๐ การบังคับคดีในกรณีที่ศาลมีคำสั่งบรรเทาทุกข์ชั่วคราว ให้นำวิธีการบังคับคดีตามที่กำหนดในหมวด ๔ ถึงหมวด ๗ แห่งภาคนี้ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แล้วแต่กรณี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมวด ๑๐

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คำร้องในชั้นบังคับคดี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๖๑ คำร้องในชั้นบังคับคดี ได้แก่ คำร้องทั้งหลายที่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษา คู่กรณีหรือผู้มีส่วนได้เสียร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลหรือตามกฎหมาย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คำร้องตามวรรคหนึ่งให้ยื่นต่อศาล ถ้าศาลเห็นว่าคำร้องดังกล่าวมีข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะทำคำสั่งได้โดยไม่ต้องแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ให้ศาลมีคำสั่งตามที่เห็นสมควร แต่หากเห็นว่าไม่ผลการบังคับคดี ก็ให้ส่งสำเนาคำร้องแก่สำนักงานหรือเจ้าพนักงานบังคับคดีทราบแล้วแต่กรณี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๖๒ คำร้องขอรับชำระหนี้โดยอาศัยอำนาจแห่งทรัพย์สิน บุริมสิทธิ สิทธิยึดหวง หรือสิทธิอื่นซึ่งบุคคลนั้นมีอยู่เหนือทรัพย์สิน หรืออาจร้องขอให้บังคับเหนือทรัพย์สินนั้นตามกฎหมายให้ยื่นต่อศาลที่ออกหมายบังคับคดี เมื่อศาลเห็นว่าคำร้องนั้นเป็นคำร้องที่ศาลจะรับไว้พิจารณาได้ ให้ศาลมีคำสั่งรับคำร้องและส่งสำเนาคำร้องแก่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือคู่กรณี และเจ้าพนักงานบังคับคดี และให้เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือคู่กรณีทำคำชี้แจงคัดค้านคำร้องและแสดงพยานหลักฐานโดยเร็ว หากเห็นเป็นการสมควรศาลจะนัดไต่สวนหรือแสวงหาข้อเท็จจริงโดยวิธีอื่นใดเพื่อมีคำสั่งเกี่ยวกับคำร้องดังกล่าวด้วยก็ได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๖๓ คำร้องขอให้ตนเข้าเฉลี่ยในทรัพย์สินหรือเงินที่ได้จากการขายหรือจำหน่ายทรัพย์สินจากการยึดหรืออายัด ให้ยื่นต่อศาลที่ออกหมายบังคับคดีและดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ ๑๖๒

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๖๔ คำสั่งคำร้องตามข้อ ๑๖๒ และข้อ ๑๖๓ ให้กระทำโดยองค์คณะ แต่ไม่ต้องจัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีและไม่ต้องมีคำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๖๕ คำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สินที่เจ้าพนักงานบังคับคดีได้ยึดไว้ ให้ยื่นต่อศาลที่ออกหมายบังคับคดี เมื่อศาลสั่งรับคำร้องไว้แล้ว ให้ส่งสำเนาคำร้องแก่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา ลูกหนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตามคำพิพากษา หรือคู่กรณี และเจ้าพนักงานบังคับคดี เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีได้รับคำร้องดังกล่าว ให้แจ้งการขายทอดตลาดหรือจำหน่ายทรัพย์สินนั้นไว้ในระหว่างรอคำวินิจฉัยชี้ขาด เว้นแต่ทรัพย์สินที่ยึดนั้นมีสภาพเป็นของสดของเสียได้ หรือถ้าห่วงง้ำไว้จะเป็นการเสี่ยงความเสียหาย หรือค่าใช้จ่ายจะเกินส่วนแห่งค่าของทรัพย์สินนั้น ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีขายหรือจำหน่ายได้ทันทีโดยวิธีขายทอดตลาดหรือวิธีอื่นที่สมควร

ให้ศาลพิจารณาและชี้ขาดตัดสินคดีตามวรรคหนึ่งเหมือนอย่างคดีธรรมดา

หมวด ๑๑

ค่าฤชาธรรมเนียมในการบังคับคดี

ข้อ ๑๖๖ ค่าฤชาธรรมเนียมในการบังคับคดี ได้แก่ ค่าฤชาธรรมเนียมศาลในชั้นบังคับคดี และค่าฤชาธรรมเนียมเจ้าพนักงานบังคับคดี และให้ชำระตามอัตราที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งหรือตามข้อ ๑๒๗ แห่งระเบียบนี้ การบังคับคดีโดยสำนักงานตามคำสั่งศาลหรือโดยที่ศาลไม่มีหมายตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีไม่ต้องเสียค่าฤชาธรรมเนียมในการบังคับคดี

ส่วนที่ ๑

ค่าฤชาธรรมเนียมศาลในชั้นบังคับคดี

ข้อ ๑๖๗ ค่าฤชาธรรมเนียมศาลในชั้นบังคับคดี ได้แก่ ค่าธรรมเนียมศาล ค่าสืบพยานหลักฐานนอกศาล ค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง และค่าเช่าที่พักของพยาน ผู้เชี่ยวชาญ ล่าม และเจ้าพนักงานศาล ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี ตลอดจนค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ บรรดาที่กฎหมายบังคับให้ชำระในชั้นบังคับคดี

ข้อ ๑๖๘ คำร้องที่ยื่นต่อศาลในชั้นบังคับคดี ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาล เว้นแต่คำร้องตามข้อ ๑๖๒ และข้อ ๑๖๕ ให้เสียค่าธรรมเนียมศาลตามตาราง ๑ ท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

ข้อ ๑๖๙ ค่าฤชาธรรมเนียมอื่นนอกจากค่าธรรมเนียมศาล ให้คู่กรณีผู้ดำเนินกระบวนการพิจารณาเป็นผู้ชำระเมื่อมีการดำเนินกระบวนการพิจารณานั้นหรือภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด หรือที่ศาลมีคำสั่ง ถ้าศาลเป็นผู้สั่งให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ให้ศาลกำหนดผู้ซึ่งจะต้องชำระค่าฤชาธรรมเนียมในการดำเนินกระบวนการพิจารณานั้น รวมทั้งระยะเวลาที่ต้องชำระไว้ด้วย

ถ้าผู้ซึ่งจะต้องชำระค่าฤชาธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งไม่ชำระ ศาลจะสั่งให้คดีหรือเพิกถอนกระบวนการพิจารณานั้น หรือจะสั่งให้คู่กรณีฝ่ายอื่นเป็นผู้ชำระค่าฤชาธรรมเนียมดังกล่าวก็ได้หากคู่กรณีฝ่ายนั้นยินยอม

ส่วนที่ ๒

ค่าฤชาธรรมเนียมเจ้าพนักงานบังคับคดี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๗๐ ค่าฤชาธรรมเนียมเจ้าพนักงานบังคับคดี ได้แก่ ค่าธรรมเนียมเจ้าพนักงาน
บังคับคดี ค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง และค่าเช่าที่พักของเจ้าพนักงานบังคับคดี ตลอดจน
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในการบังคับคดีบรรดาที่กฎหมายบังคับให้ชำระ

ให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาหรือบุคคลที่ได้รับอนุญาตจากศาลให้เข้าสวมสิทธิเป็นเจ้าหนี้
ตามคำพิพากษาที่ร้องขอให้บังคับคดี เป็นผู้ชำระค่าฤชาธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งต่อเจ้าพนักงาน
บังคับคดีและให้เจ้าพนักงานบังคับคดีออกใบรับให้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ส่วนที่ ๓

ความรับผิดชอบขั้นที่สุดในค่าฤชาธรรมเนียมในการบังคับคดี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๗๑ ค่าฤชาธรรมเนียมศาลในชั้นบังคับคดี ในคดีขอให้ปล่อยทรัพย์สินที่
เจ้าพนักงานบังคับคดียึดไว้ตามข้อ ๑๖๕ หรือคดีที่ร้องขอรับชำระหนี้โดยอาศัยอำนาจแห่งทรัพย์สิน
บุริมสิทธิ สิทธิยึดหน่วง หรือสิทธิอื่นซึ่งบุคคลนั้นมีอยู่เหนือทรัพย์สิน หรืออาจร้องขอให้บังคับ
เหนือทรัพย์สินนั้นตามกฎหมายตามข้อ ๑๖๒ ให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาเป็นผู้รับผิดชอบในชั้นที่สุดสำหรับ
ค่าฤชาธรรมเนียมศาลในชั้นบังคับคดี แต่ไม่ว่าคู่กรณีฝ่ายใดจะชนะคดีก็ตามที่ร้องขอหรือแต่บางส่วน
ศาลมีอำนาจที่จะสั่งให้คู่กรณีฝ่ายที่ชนะคดีนั้นรับผิดชอบในค่าฤชาธรรมเนียมศาลในชั้นบังคับคดีทั้งหมด
หรือให้คู่กรณีแต่ละฝ่ายรับผิดชอบในค่าฤชาธรรมเนียมส่วนของตนหรือตามส่วนแห่งค่าฤชาธรรมเนียม
ซึ่งคู่กรณีทุกฝ่ายได้เสียไปก่อนได้ตามที่ศาลจะใช้ดุลพินิจ โดยคำนึงถึงเหตุสมควรและความสุจริต
ในการดำเนินคดี

ข้อ ๑๗๒ ให้ศาลมีคำสั่งให้คู่กรณีฝ่ายใดเป็นผู้รับผิดชอบในค่าฤชาธรรมเนียมศาลในชั้น
บังคับคดี ในคำสั่งชี้ขาดคดีหรือในคำสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ แล้วแต่กรณี ไม่ว่าคู่กรณีทั้งปวง
หรือแต่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะมีคำขอหรือไม่

ข้อ ๑๗๓ ให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาเป็นผู้รับผิดชอบในค่าฤชาธรรมเนียมเจ้าพนักงาน
บังคับคดีโดยให้หักออกจากเงินที่ได้จากการยึด อายัด ขาย หรือจำหน่ายทรัพย์สินของลูกหนี้ตาม
คำพิพากษา หรือจากเงินที่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้วางไว้ เว้นแต่เป็นกรณีตามข้อ ๑๗๔

ในกรณีที่มีการบังคับคดีแก่ผู้ค้าประกันในศาล ค่าฤชาธรรมเนียมเจ้าพนักงานบังคับคดี
ในส่วนนั้น ให้หักออกจากเงินที่ได้จากการบังคับคดีตามสัญญาประกัน

การถอนการบังคับคดีในกรณีที่มีการยึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องไว้ ให้เจ้าหนี้
ตามคำพิพากษาผู้ขอยึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องเป็นผู้รับผิดชอบในค่าธรรมเนียมเจ้าพนักงานบังคับคดี

ข้อ ๑๗๔ บุคคลใดทำให้ต้องเสียค่าฤชาธรรมเนียมในการบังคับคดีส่วนใดโดยไม่จำเป็น
หรือมีลักษณะประวิงการบังคับคดี หรือที่ต้องดำเนินไปเพราะความผิดหรือความประมาทเลินเล่อ
อย่างร้ายแรง หรือเพราะบังคับคดีไปโดยไม่สุจริต ก่อนการบังคับคดีได้เสร็จลง ผู้ที่ได้รับความเสียหาย
หรือลูกหนี้ตามคำพิพากษา แล้วแต่กรณี อาจยื่นคำร้องต่อศาลภายในเจ็ดวันนับแต่วันทราบพฤติการณ์
อันเป็นมูลแห่งข้ออ้างนั้น เพื่อให้ศาลมีคำสั่งให้บุคคลเช่นนั้นรับผิดชอบในค่าฤชาธรรมเนียมดังกล่าว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๗๕ ถ้าผู้ที่ต้องชำระค่าฤชาธรรมเนียมในการบังคับคดีค้างชำระค่าฤชาธรรมเนียม ต่อศาลก็ดี หรือต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีก็ดี หรือต่อบุคคลอื่นที่มีใช้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาก็ดี ศาล เจ้าพนักงานบังคับคดี หรือบุคคลเช่นว่านั้นอาจบังคับเอาทรัพย์สินของผู้นั้นเสมือนหนึ่งเป็นลูกหนี้ ตามคำพิพากษาเพื่อชำระค่าฤชาธรรมเนียมดังกล่าวได้

ในกรณีที่ผู้ค้างชำระค่าฤชาธรรมเนียมต่อศาล ให้ศาลออกหมายบังคับคดีตั้ง เจ้าพนักงานบังคับคดีจัดการยึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องของผู้นั้น

ในกรณีที่ผู้ค้างชำระค่าฤชาธรรมเนียมต่อเจ้าพนักงานบังคับคดี ให้เจ้าพนักงาน บังคับคดีรายงานศาลขอให้ออกหมายบังคับคดีตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีจัดการยึดทรัพย์สินหรืออายัด สิทธิเรียกร้องของผู้นั้น

ในกรณีที่ผู้ค้างชำระค่าฤชาธรรมเนียมต่อบุคคลอื่นที่มีใช้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ให้บุคคลนั้นร้องขอต่อศาลขอให้ออกหมายบังคับคดีตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีจัดการยึดทรัพย์สิน หรืออายัดสิทธิเรียกร้องของผู้นั้น

กรณีตามวรรคสองและวรรคสาม ให้ถือว่าสำนักงานศาลปกครองเป็นเจ้าหนี้ตาม คำพิพากษาและเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการบังคับคดีจนแล้วเสร็จ

กรณีตามวรรคสี่ ให้บุคคลที่มีสิทธิได้รับค่าฤชาธรรมเนียมนั้น เป็นเจ้าหนี้ตาม คำพิพากษา

การบังคับคดีตามข้อนี้ ให้ได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมในการบังคับคดีทั้งปวง แต่หากยังมีเงินที่ได้จากการบังคับคดีคงเหลือภายหลังชำระให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับ ให้หักค่าฤชาธรรมเนียม ที่ได้รับยกเว้นดังกล่าวไว้จากเงินนั้น

ข้อ ๑๗๖ กรณีตามข้อ ๑๗๕ วรรคสองและวรรคสาม เมื่อศาลออกหมายบังคับคดีแล้ว ให้แจ้งไปยังสำนักงานศาลปกครองในฐานะเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาเพื่อทราบ

ให้สำนักงานศาลปกครองตรวจสอบหาทรัพย์สินของผู้ค้างชำระค่าฤชาธรรมเนียม จากที่อยู่ตามทะเบียนบ้านและตามหลักฐานทางทะเบียน หากพบว่ามียุทธทรัพย์สินที่สามารถยึดหรืออายัด มาชำระค่าฤชาธรรมเนียมได้ ให้สำนักงานศาลปกครองยื่นคำแถลงพร้อมรายละเอียดของทรัพย์สิน ดังกล่าวต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีเพื่อดำเนินการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินนั้น หากไม่สามารถตรวจพบ ทรัพย์สินของผู้ค้างชำระค่าฤชาธรรมเนียมผู้หนึ่ง ให้สำนักงานศาลปกครองรายงานต่อศาลที่ออกหมาย บังคับคดีเพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควรต่อไป

เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินของผู้ค้างชำระ ค่าฤชา ธรรมเนียมแล้วไม่พอชำระค่าฤชาธรรมเนียมและไม่มีทรัพย์สินอื่นที่จะยึดหรืออายัดได้หรือมีเหตุอื่น ที่ไม่สามารถบังคับคดีได้ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีรายงานศาลเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งงดการบังคับคดีไว้ ภายในระยะเวลาหรือเงื่อนไขตามที่ศาลกำหนด

หมวด ๑๒

เงินค้ำจ่าย

ข้อ ๑๗๗ บรรดาเงินต่าง ๆ ที่ค้ำจ่ายอยู่ในศาลหรือที่เจ้าพนักงานบังคับคดี ถ้าผู้มีสิทธิ มีได้เรียกเอาภายในห้าปี ให้ตกเป็นของแผ่นดิน”

ข้อ ๕ ระเบียบนี้ไม่มีผลกระทบถึงกระบวนพิจารณาของศาล และกระบวนวิธีการ
 บังคับคดีของสำนักงาน หรือเจ้าพนักงานบังคับคดีที่ได้กระทำไปแล้วก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ
 บรรดาคดีที่อยู่ระหว่างการบังคับคดีหรืออยู่ในระหว่างการดำเนินการของสำนักงาน
 หรือเจ้าพนักงานบังคับคดีอยู่แล้วในวันก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับให้ดำเนินการต่อไปได้ตามระเบียบนี้

ข้อ ๖ ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจ
 วินิจฉัยชี้ขาดปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ กับให้มีอำนาจออกประกาศหรือคำสั่งเพื่อประโยชน์
 ในการปฏิบัติตามระเบียบนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ปิยะ ปะติงทา

ประธานศาลปกครองสูงสุด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

